

Yhteenveto tutkimuksesta yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa

Moomin Language School on lapsille suunnattu kielenoppimispalvelu, joka kattaa englannin ja suomen kielen. Palveluun kuuluvaa oppimissovellusta käytetään päivittäin 5-15 minuutin ajan. Lapselle aukeaa päivittäin uutta sisältöä, jonka avulla harjoitellaan kaikkia kielen osa-alueita, kuten kuuntelemista ja puhumista. Jokaisella viikolla on oma teemansa, johon liittyvää sanastoa käsitellään viikon sisällössä. Palvelu on käytössä lukuisissa suomalaisissa päiväkodeissa.

Keväällä 2017 Moomin Language School -oppimissovelluksen S2-version käyttöä tutkittiin pilottitutkimuksessa neljässä päiväkodissa Helsingissä. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, kuinka hyvin maahanmuuttajataustaiset tai suomea toisena kielenä puhuvat lapset oppivat suomea Moomin Language School -oppimissovelluksen avulla. Tutkimusta johti lastentarhanopettaja ja fonetiikan tohtori Minna Toivola, ja se tehtiin yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.

Tutkimuksen toteutus

Päiväkodeilla oli mahdollisuus käyttää oppimissovellusta noin kahdeksan viikon ajan maaliskuun lopulta toukokuun loppuun. Jokainen lapsi eteni oppimissovelluksessa omassa tahdissaan. Koska lasten suomen kielen taito oli eri tasoilla, he saivat edetä halutessaan nopeammin niin, että pisimmälle edenneet ehtivät käydä läpi jopa neljäntoista viikon sisällön. Kaikki lapset tekivät vähintään kolme ensimmäistä viikkoa. Kokonaisaika, jonka yksi lapsi vietti sovelluksen parissa tutkimuksen aikana, vaihteli tunnista neljään ja puoleen tuntiin. Etenemiseen vaikuttivat mm. lasten poissaolot ja yleiset vapaapäivät.

Osallistuneiden lasten suomen kielitaitoa mitattiin sekä pilotin alussa että lopussa. Alkutestaukseen valittiin 46 sanaa, jotka esiintyvät MLS-oppimissovelluksen ensimmäisen viidentoista viikon aikana. Testaustilanteessa lapselle näytettiin kuvia eri sanoista. Lapsen tehtävänä oli valita kuva, joka vastasi tutkijan lausumaa sanaa. Lisäksi tutkija osoitti kuvassa olevaa kohtaa, ja lapsen tehtävänä oli kertoa, mikä sana oli kyseessä. Lopputestaus tehtiin samalla tavalla, ja kysytyt sanat valittiin kunkin lapsen etenemisen mukaan. Lopputestauksessa verrattiin kultakin lapselta samoja sanoja, jotka hänelle oli esitetty alkutestissä.

Kaiken kaikkiaan tutkimuksen testauksiin osallistui 34 lasta. Lasten suomen kielen taitotaso pilotin alkaessa oli riippuvainen siitä, milloin lapsi oli aloittanut päiväkodin. Osa lapsista oli ollut päiväkodissa jo kaksi vuotta, kun taas toiset tulivat päiväkotiin vasta pilotin alettua. Myöhemmin aloittaneet osallistuivat vain lopputestaukseen.

Tulokset

Kaikkien sekä alkua että lopputestaukseen osallistuneiden lasten suomen kielen taidoissa näkyi selkeää positiivista kehitystä: lopputestauksessa vain muutama lapsi teki virheitä, ja hekin vain muutaman sanan kohdalla. Parhaimmillaan lapsi, joka oli tutkimuksen alussa osannut vain puolet kysyttävistä sanoista, sai ne kaikki oikein lopputestauksessa.

Lisäksi niille lapsille, jotka eivät olleet vielä mukana toiminnassa alkutestauksen aikaan, tehtiin toinen testi, joka koski nimenomaan puheen tuottamista. Siihen osallistuneet lapset olivat käyttäneet sovellusta keskimäärin lyhyemmän ajan kuin muut, puolesta tunnista kolmeen ja puoleen tuntia. Lisäksi testi oli paljon vaativampi, sillä ääneen puhuminen on paljon jännittävämpää kuin pelkkä oikeiden kuvien osoittaminen. Kielen oppimisen vaiheista puheen tuottaminen myös alkaa paljon myöhemmin kuin puhutun ymmärtäminen. Puhutaan ns. hiljaisesta jaksosta, joka voi kestää pienellä oppijalla monta kuukautta. Testin haastavuudesta huolimatta sen tulokset olivat rohkaisevia. Yli kaksi kolmesta lapsesta onnistui tuottamaan oikein yli 60% vastauksista. Niilläkin lapsilla, joilla puheen tuottaminen ei sujunut, oli sanojen ymmärtäminen kuitenkin edistynyt selvästi.

Näiden tulosten lisäksi tutkimus antaa viitteitä lasten motivaatiosta käyttää tablettia oppimiseen pelkän viihdekäytön sijaan. Yleisesti ottaen lasten kiinnostus sovellusta ja kielenoppimista kohtaan oli hyvä. Erityisen mielellään sovellusta käyttivät ne lapset, jotka eivät osanneet suomea aikaisemmin juuri ollenkaan. Erilaiset tehtävätyypit näyttivät palvelevan hyvin lasten erilaisia kiinnostuksen kohteita; esimerkiksi puheen äänittäminen ja kuunteleminen kielistudiossa oli joillekin erityisen mieluista puuhaa, ja hiljaisemmille lapsille se taas tarjosi turvallisen tavan kokeilla suomen puhumista.

Tutkimuksen tulokset ovat lyhyen keston ja pienen otoksen johdosta luonnollisesti vain suuntaa antavia. Ne kertovat kuitenkin selvästi Moomin Language Schoolin menetelmien tehokkuudesta. Meille on tärkeää tutkia palvelun toimivuutta, jotta voimme kehittää palvelua ja tarjota lapsille parhaan mahdollisen välineen kielen oppimiseen.

Tästä on hyvä jatkaa!

Toivola, M. (2017). *Tutkimusraportti suomi toisena kielenä oppimisesta Moomin Language School - oppimissovelluksen avulla neljässä Helsingin Kaupungin päiväkodissa*. Promentor Solutions, Helsinki.